

Emlékezünk

2020. szeptember 14.

Jakobi Gyula (1931. április 30 - 2020. július 22.)

alkalmazott matematikus, villamosmérnök

Jakobi Gyula a Komárom-Esztergom megyei Kecskéden született. A tatai Eötvös József Gimnáziumban érettségizett, majd a Budapesti Tanárképző Főiskolán szerezte első diplomáját. Az ELTE alkalmazott matematikus szakán 1957-ben szerzett diplomát, majd a BME Villamosmérnöki Karán 1967-ben megszerezte villamosmérnöki oklevelét is.

Első munkahelye a BME Villamosmérnöki kar Matematika Tanszéke volt, **majd 1965-ben adjunktusként átkerült a frissen alakult Folyamatszabályozási Tanszékre.** 1966-tól a BME első tanszéki, ODRA 1013 számítógép központjának vezetője. 1971-től a kari ODRA 1204 számítógépet üzemeltető BME Villamosmérnöki Kar Számítástechnikai Csoport vezetője.

Számos tanfolyamot tartott az ODRA gépek programozásáról, és tantárgyat dolgozott ki a nappali- és szakmérnök hallgatók számára „Számítógépes algoritmusok a műszaki gyakorlatban” címmel. Több számítógépes tudományos kutatási munkában fontos szerepet töltött be.

Úttörője volt a kari, később az egész BME kezdeti ügyvitelgépesítési munkáinak. 1972-ben vezetésével megvalósult a Villamosmérnöki Kar számítógépes felvételi rendszere, amelyet a következő években a teljes BME-re, majd az egész műszaki felsőfokú oktatásra alkalmaztak. Kidolgozta kollégáival a Villamosmérnöki Kar, majd az egyetemi kísérleti bérszámfejtést is.

A munka komplexitását jól jellemzi, hogy a rendelkezésre álló ODRA 1204, amely műszaki/tudományos számításokra orientált architektúrával rendelkezett, a mai szemmel nézve igen szerény erőforrásokkal (48KiB/16384 szó operatív memória, és csak 768 KiB fix perifériális dob memória, vagyis kisebb, mint a [3,5" hajlékonylemez](#) 1,4 MiB kapacitása!) rendelkezett. Nem állt rendelkezésre semmilyen adatbázis-kezelő rendszer, a programok MOSZT-2 autokód programnyelvben készültek, telex 5 csatornás lyukszalagos adatbevitelt alkalmazva.

Megszervezője és osztályvezetője volt 1975-től a BME Számítástechnikai- és Ügyvitelgépesítési Osztálynak, mely önálló szervezeti egységként működött a BME-n. (Ezért működött itt az ESZR R32-es számítógép, ami miatt átépítették az R épület harmadik emeletét.)

Ebben az időszakban ODRA 1204-es, 1976-tól R32-es számítógépeken alkalmazási rendszerek – Pénzügyi főkönyvi könyvelés, Bérszámfejtés, Jutalmazási rendszer, Hallgatói nyilvántartó rendszer, Felvételi rendszer, stb. - kifejlesztése, majd folyamatos üzemeltetése valósult meg, melyek a BME Gazdasági Főosztály és a BME felsővezetők munkáját segítette. Nagy, országos felmérések – például pedagógus kataszter – a minisztériumok munkáját támogatta. Ezen rendszerek irányításáért volt felelős, melyek akkor egyedülállóak voltak Magyarországon.

1980-tól az ELTE Számítóközpont osztályvezetőjeként irányította, nyugdíjba vonulásáig - 1993-ig - az ELTE Gazdasági Főosztály fő feladatainak ellátását biztosító informatikai alkalmazási rendszerek tervezését, adatbázisok létrehozását, folyamatos fejlesztését és az alkalmazások üzemeltetését. Azt követően még tanácsadóként több évig dolgozott a Számítóközpont megszűnése után létrehozott ELTE Számítógépes Szolgálatnál, mely folytatta a Gazdasági Főosztály informatikai alkalmazási rendszereinek fejlesztését és üzemeltetését.

Munkáját mindig szakmai alázattal, teljes odaadással végezte és ezt munkatársaitól is maximálisan elvárta. Szakmai tudásáért, emberi értékeiért munkatársai tisztelték.

Szülőfalujában, Kecskéden, 2020. augusztus 29-én helyezték végső nyugalomra.

Személyére, mindkét egyetemen végzett kiemelkedő munkájára, a magyarországi informatikatörténet egyik úttörőjére tisztelettel emlékezünk.

Wikipedia: https://hu.wikipedia.org/wiki/ODRA_1013

Wikipedia: https://hu.wikipedia.org/wiki/ODRA_1204

https://itf.njszt.hu/termek_hardware/r32-szamitogep

Volt kollégái, Marosiné Schnierer Valéria és Kőrösi István emlékei alapján szerkesztette Matits Péter-

2020. szeptember 11.